

*Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
Výbor pro kulturu a vzdělávání*

2023/2051(INL)

13.6.2023

NÁVRH ZPRÁVY

obsahující doporučení Komisi o rámci EU pro sociální a profesní situaci umělců a pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích (2023/2051(INL))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
Výbor pro kulturu a vzdělávání

(Postup společných schůzí výborů – článek 58 jednacího řádu)

Zpravodajové: Antonius Manders, Domènec Ruiz Devesa

(Podnět – článek 47 jednacího řádu)

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: DOPORUČENÍ K OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU	12
ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPORTEURS HAVE RECEIVED INPUT	14

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

obsahující doporučení Komisi o rámci EU pro sociální a profesní situaci umělců a pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích (2023/2051(INL))

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 225 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na doporučení organizace UNESCO o postavení umělce ze dne 27. října 1980,
- s ohledem na Stuttgartské prohlášení Evropské rady ze dne 19. června 1983,
- s ohledem na zprávu pracovní skupiny pro otevřenou metodu koordinace odborníků z členských států o postavení a pracovních podmínkách umělců a pracovníků kulturních a tvůrčích odvětví ze dne XXX 2023 [připravuje se],
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 22. května 2018 nazvané „Nová evropská agenda pro kulturu“ (COM(2018)0267),
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 29. června 2022 o pracovním plánu pro kulturu 2019–2022 (COM(2022)0317),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 30. září 2022 nazvané „Pokyny k uplatňování právních předpisů Unie v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy týkající se pracovních podmínek osob samostatně výdělečně činných bez zaměstnanců“ (C(374)02),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. března 2021 nazvané „Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv“ (COM(2021)0102),
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 25. ledna 2023 nazvané „Posílení sociálního dialogu v Evropské unii: využití jeho plného potenciálu ke zvládnutí spravedlivých transformací“ (COM(2023) 40 final),
- s ohledem na články 11, 12, 13, 15, 27, 28, 30 a 31 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 8. listopadu 2019 o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně (2019/C 387/01),
- s ohledem na usnesení Rady ze dne 7. prosince 2022 o pracovním plánu EU pro kulturu (2023–2026) (2022/C 466/01),
- s ohledem na závěry Rady ze dne 18. května 2021 o oživení, odolnosti a udržitelnosti kulturních a kreativních odvětví,

- s ohledem na doporučení Rady ze dne 22. května 2018 o klíčových kompetencích pro celoživotní učení (2018/C 189/01),
- s ohledem na Římské prohlášení ze dne 25. března 2017, které schválili vedoucí představitelé 27 členských států a Evropské rady, Evropského parlamentu a Evropské komise,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 7. června 2007 o sociálním postavení umělců a ze dne 20. října 2021 o situaci umělců a kulturním oživení v EU (2020/2261(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. září 2020 o kulturním oživení Evropy (2020/2708(RSP)),
- s ohledem na svá usnesení ze dne 11. prosince 2018 o Nové evropské agendě pro kulturu (2018/2091(INI)) a ze dne 14. prosince 2022 o provádění Nové evropské agendy pro kulturu a strategie EU pro mezinárodní kulturní vztahy (2022/2047(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. května 2021 o umělé inteligenci ve vzdělávání, kultuře a audiovizuálním odvětví (2020/2017(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 o zprávě Komise o stavu právního státu za rok 2020 (2021/2025(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2021 o politice EU v oblasti sportu: hodnocení a další možný postup (2021/2058(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 1. června 2023 o posílení sociálního dialogu (2023/2536(RSP)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. března 2023 o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik: priority v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí pro rok 2023 (2022/2151(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2022 o navýšení víceletého finančního rámce na období 2021–2027: odolný rozpočet EU připravený na nové výzvy (2022/2046(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 29. března 2007 o budoucnosti profesionálního fotbalu v Evropě (2006/2130(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. května 2008 o bílé knize o sportu (2007/2261(INI)),
- s ohledem na své usnesení ze dne 2. února 2012 o evropském rozměru v oblasti sportu (2011/2087(INI)),
- s ohledem na příslušné právní akty Unie v oblasti sociální politiky, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání

pracovníků v rámci poskytování služeb¹, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení², směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby³ a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1152 ze dne 20. června 2019 o transparentních a předvídatelných pracovních podmínkách v Evropské unii⁴,

- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/936 ze dne 11. května 2023 o Evropském roku dovedností⁵,
- s ohledem na příslušné právní akty Unie v oblasti rovného zacházení, jako je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání⁶, která zahrnuje systémy sociálního zabezpečení, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/41/EU ze dne 7. července 2010 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné a o zrušení směrnice Rady 86/613/EHS⁷,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/818 ze dne 20. května 2021, kterým se zavádí program Kreativní Evropa (2021–2027)⁸,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013⁹,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/864 ze dne 17. května 2017 o Evropském roku kulturního dědictví (2018)¹⁰,
- s ohledem na rámcové dohody evropských sociálních partnerů o práci na dálku (2002) a digitalizaci (2020),
- s ohledem na Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005,
- s ohledem na Římské prohlášení přijaté ministry kultury skupiny G20 ze dne 30. července 2021,
- s ohledem na úmluvy a doporučení Mezinárodní organizace práce (MOP),

¹ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1.

³ Úř. věst. L 299, 18.11.2003, s. 9.

⁴ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 105.

⁵ Úř. věst. L 125, 11.5.2023, s. 1.

⁶ Úř. věst. L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁷ Úř. věst. L 180, 15.7.2010, s. 1.

⁸ Úř. věst. L 189, 28.5.2021, s. 34.

⁹ Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21.

¹⁰ Úř. věst. L 131, 20.5.2017, s. 1.

- s ohledem na rozsudek Soudního dvora ze dne 30. března 2000 ve věci C-178/97¹¹,
 - s ohledem na studii zadanou Komisí nazvanou „Postavení a pracovní podmínky umělců a pracovníků v kulturních a kreativních odvětvích“, Evropská síť odborníků pro kulturu a audiovizuální oblast (EENCA) (2020)¹²,
 - s ohledem na zprávu platformy Voices of Culture z června 2021 nazvanou „Status and Working Conditions for Artists, Cultural and Creative Professionals“¹³,
 - s ohledem na studii organizace UNESCO nazvanou „Kultura a pracovní podmínky pro umělce: provádění doporučení z roku 1980 o postavení umělců“ (2019),
 - s ohledem na posouzení evropské přidané hodnoty ze dne xxx 2023 [připravuje se] nazvané „EU framework for the social and professional situation of artists and workers in the cultural and creative sectors - European added value assessment“ a na zprávu z května 2021 zadanou Evropským parlamentem nazvanou „Situace umělců a pracovníků v kultuře a kulturní oživení v Evropské unii po skončení pandemie COVID-19: politická doporučení“¹⁴,
 - s ohledem na články 6, 46, 153, 157, 165, 167 a 225 Smlouvy o fungování Evropské unie,
 - s ohledem na články 47 a 54 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro kulturu a vzdělávání podle článku 58 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro kulturu a vzdělávání (A9-0000/2023),
- A. vzhledem k tomu, že kulturní a tvůrčí projevy a díla jsou často výsledkem zásadních příspěvků osob pracujících v kulturních a tvůrčích odvětvích (dále jen „pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích“) v různých funkcích, rolích a kapacitách, které sahají od kreativního vstupu až po technickou podporu; vzhledem k tomu, že existence takových projevů a děl tedy závisí na tom, zda se všem pracovníkům v kulturních a tvůrčích odvětvích dostává přiměřeného uznání a podpory;
- B. vzhledem k tomu, že bez ohledu na jejich roli nebo postavení pracovníka či osoby samostatně výdělečně činné lze životní a pracovní podmínky pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích popsat jako vyznačující se nejistotou a nestabilitou, s nepředvídatelnými příjmy, krátkodobými smlouvami, slabým nebo nulovým sociálním zabezpečením a bez přístupu k podpoře v nezaměstnanosti; vzhledem k tomu, že rozsah, v jakém se na pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích vztahuje sociální zabezpečení,

¹¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. března 2000, *Barry Banks a další proti Theatre royal de la Monnaie*, věc C-178/97, ECLI:EU:T:1998:90.

¹² <https://ec.europa.eu/culture/news/study-artists-working-conditions-published>

¹³ <https://voicesofculture.eu/wp-content/uploads/2021/07/VoC-Brainstorming-Report-Working-Conditions-2.pdf>

¹⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/652252/IPOL_BRI\(2021\)652252_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/652252/IPOL_BRI(2021)652252_EN.pdf)

se liší mezi zeměmi, odvětvími a typy práce v rámci odvětví a může vést k rozdílům v životních a pracovních podmínkách;

- C. vzhledem k tomu, že mezi pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích je počet osob samostatně výdělečně činných oproti běžné populaci více než dvojnásobný (32 % v porovnání se 14 %);
- D. vzhledem k tomu, že toto atypické uspořádání práce, které je často přerušováno významnými obdobími neplaceného času stráveného uměleckým průzkumem nebo zkoušením, závažně omezuje účinný přístup pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích k sociální ochraně a jejich přístup k příslušným právům; vzhledem k tomu, že i když je pokrytí dostupné na dobrovolném základě, je jeho míra u pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích pracujících jako osoby samostatně výdělečně činné nízká;
- E. vzhledem k tomu, že udržitelnost profesní dráhy je v kulturních a tvůrčích odvětvích náročná a profesní vyhlídky se s věkem obvykle zhoršují;
- F. vzhledem k tomu, že pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích mají v důsledku atypické a někdy nejisté povahy své práce obvykle nízké důchodové spoření;
- G. vzhledem k tomu, že omezené postupy kolektivního vyjednávání v kulturních a tvůrčích odvětvích¹⁵ v několika členských státech přispívají ke špatné kvalitě práce, nízkým příjmům a omezenému přístupu k sociální ochraně;
- H. vzhledem k tomu, že sexuální obtěžování je v kulturních a tvůrčích odvětvích třikrát vyšší¹⁶ než u průměrné pracovní síly;
- I. vzhledem k tomu, že v několika členských státech neexistuje specifické právní postavení pro žádnou kategorii pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích; vzhledem k tomu, že několik členských států pracuje na aktualizaci svého právního rámce s cílem chránit práva pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích tím, že zohlední specifika těchto odvětví;
- J. vzhledem k tomu, že mobilita je významným prvkem profesní umělecké činnosti a profesního rozvoje a přispívá ke zvýšení příjmů a snížení nejistoty; vzhledem k tomu, že umělci se často pohybují mezi členskými státy; vzhledem k tomu, že mobilita umělců s sebou nese specifické výzvy, zejména ve vztahu k sociální ochraně a zdanění, které vyžadují specifická opatření;

Kulturní a tvůrčí odvětví: sbližování národů Evropy

1. domnívá se, že umění, širší kulturní a tvůrčí odvětví, zábava a sport hrají základní úlohu při rozvoji lidí a v rámci sociální soudržnosti a hospodářství Evropy; zdůrazňuje, že pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích jsou klíčoví pro postup evropské integrace;

„Postavení umělce“

¹⁵ Dokument Eurofoundu o trendech v oblasti zaměstnanosti a pracovních podmínkách v tvůrčích odvětvích poskytnutý na žádost zpravodajů, 29. května 2023.

¹⁶ Dokument Eurofoundu o trendech v oblasti zaměstnanosti a pracovních podmínkách v tvůrčích odvětvích poskytnutý na žádost zpravodajů, 29. května 2023.

2. vyzývá členské státy, aby usilovaly o provedení doporučení organizace UNESCO z roku 1980 o postavení umělce, jehož jsou všechny signatáři;
3. konstatuje, že odborníci určili chybějící definici pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích a specifického postavení v zaměstnání¹⁷ jako jeden z hlavních faktorů vedoucích ke slabé sociální ochraně těchto pracovníků; žádá Komisi, aby usnadnila uznání specifické situace pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích na úrovni Unie s cílem zajistit na jedné straně bezproblémové uplatňování podmínek spojených s jejich postavením v případě těch, kteří takové postavení mají v souladu s vnitrostátním právem, a na druhé straně dosáhnout sblížení a zlepšit situaci těch, na něž se toto postavení nevztahuje, a současně podpořit nadnárodní činnost v Evropě;
4. vybízí členské státy, které dosud nezavedly specifické postavení pro umělce a další pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích, aby tak učinily; vyzývá ty členské státy, které mají „postavení umělce“ zavedeno, aby sledovaly jeho přiměřenost a v případě potřeby jej přezkoumaly;

Přístup k sociálnímu zabezpečení a důstojným pracovním podmínkám

5. je znepokojen udržitelností živobytí pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích v několika členských státech; je přesvědčen, že je v tomto ohledu zapotřebí posílená akce na úrovni Unie, zejména pokud jde o pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích pracující jako osoby samostatně výdělečně činné;
6. domnívá se, že je s ohledem na atypické pracovní modely v profesních drahách v kulturních a tvůrčích odvětvích a následné výzvy ohledně přístupu k sociální ochraně pro pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích, které jsou společné v celé Unii, a s ohledem na vysokou přeshraniční mobilitu těchto pracovníků nezbytný cílený právní akt na úrovni Unie s cílem podpořit přístup k systémům všeobecné a dostatečné sociální ochrany pro všechny pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích;

Výzvy v přeshraničních situacích

7. uznává úsilí zlepšit sociální koordinaci napříč celou Unií; zdůrazňuje nicméně, že mobilní pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích často čelí násobným platbám sociálního a zdravotního pojištění v několika členských státech, aniž by z nich mohli těžit; konstatuje, že správní a fiskální překážky přeshraniční přenositelnosti nároků na sociální zabezpečení a dvojí platby sociálních příspěvků jsou jedněmi z nejčastějších výzev, s nimiž se setkávají pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích pracující v zahraničí, často kvůli rozdílným výkladům pracovního práva ze strany jednotlivých členských států; požaduje celounijní přístup pro pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích pracující v několika zemích, aby požívali sociální ochrany, jakmile uhradí sociální příspěvky;
8. vybízí členské státy, aby vytvořily nová nebo posílily stávající informační místa pro mobilitu;

¹⁷

<https://eenca.com/eenca/assets/File/EENCA%20publications/Study%20on%20the%20status%20and%20working%20conditions%20of%20artists%20and%20creative%20professionals%20-%20Final%20report.pdf>

Spravedlivá odměna, postupy a financování

9. je znepokojen skutečností, že kulturní a tvůrčí odvětví jsou považována za odvětví s nízkými mzdami, kdy se 38 % pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích nachází ve třech nejnižších mzdových decilech¹⁸; připomíná právo všech pracovníků na spravedlivou mzdu umožňující důstojnou životní úroveň a vítá nedávné přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041¹⁹; vyzývá členské státy, aby tuto směrnici urychleně provedly do vnitrostátního práva, a to se zvláštním ohledem na kulturní a tvůrčí odvětví;
10. připomíná význam autorského práva a souvisejících práv v kulturních a tvůrčích odvětvích a význam jejich řádného provedení, které zajistí spravedlivou odměnu pro každou kategorii držitele práv;
11. je znepokojen zneužívajícími a donucovacími praktikami, které mohou pro pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích vést k nespravedlivým smluvním vztahům; upozorňuje na otázky související konkrétněji se smlouvami o odkupu; žádá Komisi, aby v tomto ohledu posoudila a úzce monitorovala situaci;
12. vyzývá členské státy a sociální partnery, aby se zavázali k prevenci nehlášené práce a k vymýcení praktik zdánlivé samostatné výdělečné činnosti v kulturních a tvůrčích odvětvích, mimo jiné posílením činnosti donucovacích orgánů v pracovní oblasti;
13. domnívá se, že projekty v kulturních a tvůrčích odvětvích financované z prostředků Unie, jako je projekt Kreativní Evropa, musí být v souladu se souborem zásad a praktik spravedlivé práce pro spolupráci v kulturních a tvůrčích odvětvích; žádá Komisi, aby zajistila, že příští cyklus programů Unie v kulturních a tvůrčích odvětvích bude tyto zásady dodržovat, v souladu s evropským pilířem sociálních práv, mimo jiné zavedením sociální podmíněnosti;
14. domnívá se, že udržitelné veřejné financování je zásadní pro zajištění zdravého kulturního a tvůrčího ekosystému; žádá členské státy, aby stanovily cíl minimálních výdajů na kulturní a tvůrčí odvětví ve výši 2 % veřejných vládních výdajů;

Úloha sociálních partnerů a kolektivního vyjednávání

15. připomíná, že pracovníci v kulturních a tvůrčích odvětvích mají svobodu a právo vytvářet odborové svazy a profesní organizace za účelem jejich zastupování a přidávat se k nim a podílet se na tvorbě kulturních politik a politik zaměstnanosti; vyzývá Komisi, aby posílila sociální dialog na úrovni Unie a zajistila, že budou zastoupena všechna kulturní a tvůrčí odvětví;
16. konstatuje, že míra pokrytí kolektivními smlouvami v kulturních a tvůrčích odvětvích se v jednotlivých členských státech značně liší; domnívá se, že silné kolektivní vyjednávání rozhodným způsobem přispívá k zajištění dostatečné ochrany formou minimální mzdy a dobrých pracovních podmínek; vyzývá Komisi a členské státy, aby se zapojením

¹⁸ Eurofound – šetření pracovních sil

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2041 ze dne 19. října 2022 o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii (Úř. věst. L 275, 25.10.2022, s. 33).

sociálních partnerů zajistily podpurné prostředí pro kolektivní vyjednávání v kulturních a tvůrčích odvětvích;

17. vítá sdělení Komise „Pokyny k uplatňování právních předpisů Unie v oblasti hospodářské soutěže na kolektivní smlouvy týkající se pracovních podmínek osob samostatně výdělečně činných bez zaměstnanců“; vyzývá vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž, aby zajistily účinné uplatňování těchto pokynů; vyzývá Komisi, aby monitorovala uplatňování těchto pokynů vnitrostátními orgány pro hospodářskou soutěž za účelem zajištění jejich důsledného uplatňování;

Vzdělávání, příležitosti v oblasti odborné přípravy a profesní rozvoj

18. je znepokojen stále omezenějším prostorem věnovaným uměleckému vzdělávání a sportu ve vnitrostátních školních osnovách v rámci základního a středního vzdělávání; s obavami konstatuje, že finanční překážky často brání přístupu mladých lidí ze znevýhodněného prostředí k vysokoškolskému vzdělávání v uměleckých oborech; vyzývá členské státy, aby zajistily spravedlivý přístup k uměleckému vzdělávání, zejména vysokoškolskému;
19. je znepokojen nedostatečným povědomím studentů a mladých absolventů vstupujících na trh práce o pracovních praktikách a podmínkách, včetně porozumění postavení pracovníka a osoby samostatně výdělečně činné, a nedostatkem informací, které jsou jim poskytovány;
20. poukazuje na to, že pro umělecký výzkum a profesní rozvoj učitelů a mladých pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích je nezbytný přístup do Evropského prostoru vzdělávání; vyzývá členské státy, aby zajistily plné začlenění vysokoškolského vzdělávání v uměleckých oborech do Evropského prostoru vzdělávání; naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby usilovaly o automatické vzájemné uznávání diplomů a dalších kvalifikací, výsledků učení a období studia v zahraničí;
21. je znepokojen tím, že nejsou zavedeny systémy na podporu profesního přechodu pro umělce a pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích, kteří potřebují změnu kvalifikace; vyzývá členské státy, aby investovaly do programů rozvoje dovedností, technického a odborného vzdělávání, systémů technické a odborné přípravy a programů celoživotního učení a aby umožnily těm, kteří o to mají zájem, rozvíjet nové dovednosti buď v rámci kulturních a tvůrčích odvětví, nebo mimo ně;

Obtěžování a diskriminace na pracovišti v kulturních a tvůrčích odvětvích

22. konstatuje, že kulturní a tvůrčí odvětví vykazují velmi vysokou míru závislosti na klientech a nadprůměrné vystavení zastrašování a diskriminaci;
23. vyzývá členské státy, aby zdvojnásobily své úsilí vymýtit sexuální obtěžování v kulturních a tvůrčích odvětvích a zajistit bezpečné a zdravé pracoviště; vítá v tomto ohledu návrh směrnice o boji proti násilí páchanému na ženách a domácímu násilí, který předložila Komise, a těší se, že bude rychle přijat;

Umělecká svoboda

24. trvá na tom, že je třeba zajistit svobodu umělecké tvorby a projevu po celé Evropě; připomíná svou výzvu určenou Komisi, aby v rámci zpráv o právním státu rozšířila kapitolu o monitorování svobody a plurality sdělovacích prostředků s cílem pokrýt všechny aspekty svobody projevu, včetně umělecké a akademické svobody;

Digitální výzvy

25. je znepokojen dopady rostoucí automatizace, která představuje obzvláštní výzvu pro umělce a další pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích ohrožené rizikem ztráty své práce či práv na odměnu nebo trpící zhoršováním pracovních podmínek; vyzývá Komisi, aby vytvořila aktivní strategický přístup na úrovni Unie s cílem předvídat dopady na pracovní místa;
26. opakuje svůj požadavek určený Komisi, aby posoudila výzvy, které představuje obsah vytvářený umělou inteligencí pro kulturní a tvůrčí odvětví;

Odvětví sportu a zábavy

27. domnívá se, že odvětví zábavy, včetně odvětví sportu, sblíží národy Evropy prostřednictvím prožitých zážitků v rámci soutěží Unie a soudržné funkce sportu na místní úrovni;
28. zdůrazňuje význam celounijních soutěží a iniciativ ukazujících bohatství a rozmanitost evropské kultury; vyzývá Komisi, aby přezkoumala a více posílila soutěže nebo iniciativy pořádané výhradně v rámci Unie;

Návrhy opatření na úrovni Unie

29. požaduje, aby Komise předložila na základě čl. 153 odst. 2 písm. a) a článku 352 Smlouvy o fungování Evropské unie jeden nebo více návrhů rozhodnutí, kterým se stanoví komplexní rámec Unie pro shromažďování a zveřejňování vhodných údajů a pro podporu spolupráce a výměny osvědčených postupů mezi členskými státy s cílem vypracovat normy kvality v oblastech významných pro životní a pracovní podmínky umělců a dalších pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích, které se budou vztahovat na pracovníky i osoby samostatně výdělečně činné, a to za plné účasti sociálních partnerů a na základě doporučení uvedených v příloze k tomuto návrhu usnesení;
30. domnívá se, že veškeré finanční dopady požadovaných návrhů by měly být hrazeny ze stávajících rozpočtových prostředků;

31. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení a doporučení, která tvoří jeho přílohu, Komisi, Radě a členským státům.

PŘÍLOHA K NÁVRHU USNESENÍ: DOPORUČENÍ K OBSAHU POŽADOVANÉHO NÁVRHU

Doporučení č. 1: obecný cíl návrhů

Cílem návrhů je stanovit rámec Unie pro sociální a profesní situaci umělců a dalších pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích (dále jen „rámec“). Tento rámec by měl obsahovat jedno nebo více rozhodnutí, kterým se stanoví mechanismus pro strukturovanou spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy s cílem vypracovat normy kvality a přezkoumat příslušný vývoj v oblastech významných pro životní a pracovní podmínky pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích.

Doporučení č. 2: stanovení kritérií pro uznávání pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích

Stanovení kritérií pro uznávání pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích by mělo usnadnit uznávání specifické situace těchto pracovníků na úrovni Unie. Cílem těchto kritérií by bylo zajistit na jedné straně bezproblémové uplatňování podmínek spojených s postavením pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích v případě těch, kteří takové postavení mají v souladu s vnitrostátním právem, a na druhé straně dosáhnout sblížení a zlepšit situaci těch, na něž se toto postavení nevztahuje, a současně podpořit nadnárodní činnost v Evropě.

Doporučení č. 3: oblast působnosti návrhů

Rámec by se měl vztahovat na všechny pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích v různých funkcích, rolích a kapacitách potřebných pro realizaci kulturních a tvůrčích projevů a děl bez ohledu na jejich postavení pracovníka nebo osoby samostatně výdělečně činné.

Rámec by se měl zaměřit na tyto oblasti:

- postavení pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích,
- vypracování opatření za účelem zlepšení pracovních podmínek pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích, zejména za účelem zajištění důstojné odměny a spravedlivých pracovních praktik,
- účinný přístup pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích k sociálnímu zabezpečení a sociální ochraně,
- zlepšení zastoupení pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích a kolektivního vyjednávání pro ně, a to ve spolupráci se sociálními partnery,
- usnadnění koordinace a přenositelnosti práv napříč systémy sociální ochrany a přeshraniční mobility v kulturních a tvůrčích odvětvích,
- začlenění vysokoškolského vzdělávání v uměleckých oborech do Evropského prostoru vzdělávání, automatické vzájemné uznávání diplomů a dalších kvalifikací, výsledků učení a období studia v zahraničí v kulturních a tvůrčích odvětvích a rozvoj příležitostí v oblasti odborné přípravy a profesní rozvoj a přechod pro pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích;
- boj proti všem formám diskriminace a genderově podmíněného násilí a podpora genderové rovnosti v kulturních a tvůrčích odvětvích;
- účinné zaručení umělecké svobody jako součásti pracovních podmínek pro pracovníky

v kulturních a tvůrčích odvětvích;

Doporučení č. 4: specifické cíle návrhů

Specifickými cíli rámce by mělo být mimo jiné:

- zlepšit znalosti o životních a pracovních podmínkách pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích, mimo jiné s ohledem na příčiny a regionální rozdíly, pomocí nástrojů založených na důkazech, srovnávací analýzy a příslušných metodických nástrojů pro shromažďování údajů a navázat při tom na práci příslušných subjektů; v tomto ohledu je důležité, aby členské státy pravidelně shromažďovaly a zveřejňovaly komplexní a srovnatelné údaje o sociální a profesní situaci umělců a dalších pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích v Unii, včetně pracovních podmínek, úrovně odměn, přístupu k sociálnímu zabezpečení a sociální ochraně, kolektivního zastoupení a míry pokrytí kolektivními smlouvami, vystavení různým formám diskriminace a genderově podmíněného násilí a genderové rovnosti a umělecké svobody; takové údaje by měly být co nejvíce rozčleněny podle pohlaví, věku, zdravotního postižení, postavení v zaměstnání a konkrétního odvětví;
- zlepšit vzájemné pochopení různých systémů a praktik s cílem řešit zjištěné problémy, včetně přeshraničních aspektů;
- vypracovat analýzy účinnosti různých politických opatření;
- vytvořit nástroje pro účinné sdílení informací a zkušeností, například banku znalostí různých praktik a přijatých opatření;
- vypracovat nástroje, jako jsou pokyny k uplatňování, příručky správné praxe a sdílené zásady, za účelem zlepšení situace ve všech oblastech spadajících do jeho oblasti působnosti a posoudit zkušenosti pomocí příslušných nástrojů;
- usnadnit a podporovat různé formy spolupráce mezi členskými státy zvýšením jejich kapacity, usnadnit přeshraniční mobilitu a provádění společných aktivit a posoudit zkušenosti s takovou spoluprací zúčastněných členských států;
- vytvořit a případně zlepšit kapacitu v oblasti odborné přípravy pro příslušné orgány a vytvořit rámec pro provádění společné odborné přípravy, mimo jiné se zapojením sociálních partnerů;
- zvýšit povědomí o příslušných problémech a dostupných řešeních mezi pracovníky v kulturních a tvůrčích odvětvích, odborovými svazy a zástupci dalších pracovníků a příslušnými orgány členských států;

Komise by měla každé dva roky předložit Evropskému parlamentu a Radě zprávu o své analýze situace umělců a dalších pracovníků v kulturních a tvůrčích odvětvích v Unii, o příslušném vývoji a o provádění rozhodnutí.

**ANNEX: LIST OF ENTITIES OR PERSONS
FROM WHOM THE RAPPORTEURS HAVE RECEIVED INPUT**

The following list is drawn up on a purely voluntary basis under the exclusive responsibility of the rapporteur. The rapporteur has received input from the following entities or persons in the preparation of the draft report, until the adoption thereof in committee:

Entity and/or person
European Composer and Songwriter Alliance (ECSA)
Culture Action Europe
PEARLE* Live Performance Europe
International Federation of Actors (FIA)
International Federation of Musicians (FIM)
UNI-MEI International Arts and Entertainment Alliance
The European Authors' Societies (GESAC)
International Federation of the Phonographic Industry (IFPI)